

В тех местах были вырыты траншеи, зарыты пехотные и противотанковые мины. Рытье траншей нарушило механическую структуру почвы, загрязнило почву различными военными боеприпасами.

В статье мы постарались предоставить информацию о возможных экологических изменениях в результате проводимой войны Арменией на исконно азербайджанских землях против азербайджанцев.

Заминированные районы на протяжении сотен лет будут представлять угрозу для наших земель. В настоящее время в этих районах ведутся работы по разминированию. Практически каждый день мы получаем информацию из СМИ о ранениях и гибели солдат и мирных жителей на минных полях.

Мины имеют как физическое воздействие, так и опасное химическое воздействие. Взрывчатка внутри мин представляет собой смесь тринитротлуола и нитроглицерина.

Тротил или 1-метил-2,4,6-тринитробензол — малорастворимое в воде взрывчатое, желтое кристаллическое вещество. Он химически стоек и длительное время сохраняет взрывоопасные свойства. При взрыве выделяется большое количество ядовитого угарного газа.

Нитроглицерин или глицеринтринитрат — мощное взрывчатое вещество, нерастворим в воде и взрывается даже при очень медленном прикосновении.

Кроме того, при взрыве мин образуются большие ямы. По оценкам, взрыв противотанковой мины уничтожает 15 м³ почвы, а взрыв противопехотной мины 0.6 м³.

При минных взрывах почва загрязняется металлическими отходами, в результате взрыва теряются запасы гумуса, поглощаются азот, фосфор и калий. Увеличивается количество пылевых частиц, нарушается водный баланс почвы, ухудшаются водопроницаемость и плотность. В результате ухудшения качества почв снижается плодородие.

Взрыв представляет серьезную угрозу для здоровья людей, оставив людей инвалидами и калеками. Кроме того, следует отметить, что даже после окончания войны заминированные территории держат людей в состоянии морального страха, что противоречит правам человека.

Литература:

1. Əliyev A. “Kimya-ekologiya”. Bakı, 1996
2. Mikayılov N.K., Nuriyev S.Q., Nuriyeva K.Q. Ekologiya hüququ, Bakı, 2000

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ МЕХАНІЗМУ ЕКОЛОГІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Безпала В.Д.

Науковий керівник: Кирчата І.М., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

За останнє десятиріччя екологічна діяльність як одна з складових збалансованого розвитку стає все більш економічно виправданою, дозволяючи

підприємствам використати пов'язані з нею різноманітні прямі і непрямі переваги і вигоди, а також буди більш соціально відповідальними.

Сутність якісних змін, що відбуваються в підходах до розв'язання екологічних проблем, полягає в поступовій відмові від переважання традиційних адміністративно-командних методів управління і переході в основному до сучасних ринкових механізмів екологічного регулювання. Саме екологічний менеджмент є загальноновизнаним шляхом практичного розв'язання екологічних проблем, насамперед проблем, пов'язаних з виробництвом і споживанням товарів і послуг. Діяльність в галузі екологічного менеджменту знайшла широкий практичний розвиток в усіх промислово розвинених і багатьох країнах, що розвиваються. З нею пов'язуються найбільш значні досягнення в розв'язанні екологічних проблем промислового виробництва за останні роки. Екологічний менеджмент - це система управління тими видами діяльності, які завдають або потенційно можуть нанести шкоди навколишньому середовищу; це тип управління, принципово орієнтований на формування розвитку екологічного виробництва і екологічної культури життєдіяльності людини, який побудований на соціально-економічному й соціально-психологічному мотивуванні гармонії взаємин людини із природою.

Формування системи екологічного менеджменту починається з розробки, затвердження і публічного декларування підприємством екологічної політики і цілей. Обов'язковою складовою частиною будь-якої системи екологічного менеджменту є незалежна оцінка досягнутих результатів (аудит), періодичний аналіз і перегляд системи менеджменту загалом з участю керівництва підприємства.

Екологічний менеджмент є не стільки виконанням певних формальних вимог, скільки різноманітною активною практичною діяльністю, зрозумілою і доступною для всіх фахівців і персоналу підприємства взагалі. До найважливіших напрямів практичної діяльності в галузі екологічного менеджменту, закріплених в стандартах серії ISO 14000 і ряді інших документів, відносяться:

- обґрунтування, демонстрація, практичне використання екологічної політики і цілей підприємства; публічне декларування основних принципів, зобов'язань і напрямів ініціативної екологічної діяльності, що підтримують розвиток процесів послідовного поліпшення скрізь, де це практично досяжно;
- визначення для кожної з прийнятих цілей показників і критеріїв планування діяльності і оцінки результатів, що досягаються; активне використання різноманітних внутрішніх кількісних показників, що самостійно розробляються підприємством, насамперед питомих показників;
- обґрунтування конкретних екологічних завдань; визначення відповідних кількісних і якісних показників і критеріїв для кожної з прийнятих екологічних цілей на період, що планується;
- ефективне планування і організація екологічної діяльності відповідно до прийнятих цілей і завдань; розробка конкретних заходів і дій для кожної з поставлених екологічних цілей і завдань з урахуванням пріоритету заходів і дій щодо запобігання негативному впливу на навколишнє середовище;

– залучення всього персоналу підприємства в екологічну діяльність; раціональне і ефективне використання всіх можливостей, що є на підприємстві, для розв'язання екологічних проблем;

– регулярні аналіз і оцінка досягнутих результатів діяльності; систематичний перегляд і вдосконалення екологічної політики, планування і організації діяльності відповідно до досягнутих результатів; використання незалежної оцінки результатів діяльності (екологічний аудит);

– здійснення підприємством активної зовнішньої екологічної діяльності; розвиток відносин і конструктивна співпраця з усіма зацікавленими в екологічних аспектах діяльності підприємства особами і сторонами: акціонерами, інвесторами, партнерами, споживачами, постачальниками, конкурентами, громадськістю і населенням;

– підготовка і поширення ініціативної екологічної звітності («зелена» звітність); аналіз звітності.

В умовах реструктуризації і зміни форм власності використання ринкових механізмів екологічного регулювання особливо актуально, оскільки існуючі в Україні моделі організації та управління природокористуванням не забезпечують узгодженості економічних і природоохоронних цілей в масштабах країни, що обумовлює необхідність розробки системи екологічного менеджменту як більш прогресивної моделі організації управління природокористуванням в умовах ринкових трансформацій.

Система екологічного менеджменту підприємства має функціонувати так, щоб показники екологічності постійно підтримувалися на рівні екологічних вимог, які постійно зростають, і забезпечували своєчасну не капіталомістку модернізацію технологічних вузлів і систем. Такі показники еколого-економічної безпеки мають велике значення як для стану екологічної безпеки, так і для економічного функціонування в цілому.

Література:

1. Екологічне підприємництво : навчальний посібник / [Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М., Навроцький В.М. та ін]. К. : Мета, 2001. 191 с.

2. Галушкіна Т.П. Экономические инструменты экологического менеджмента (теория и практика). Одесса: Институт проблем рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины, 2000. 280 с.

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА СВІТОВІ МОРСЬКІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Белятинська А.А.

*Науковий керівник : Клименко І.С., к.т.н., доцент
Національний транспортний університет*

Відомо, що близько 90% світової торгівлі здійснюється з використанням морського транспорту, який і досі залишається одним з самих «дешевих» видів транспорту. При цьому найбільш очевидними негативними наслідками пандемії